

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 17ης Δεκεμβρίου 2012

για την προσχώρηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πρωτόκολλο για την προστασία της Μεσογείου Θαλάσσης από τη ρύπανση που προκαλείται από την εξερεύνηση και την εκμετάλλευση του θαλάσσιου βυθού και του υπεδάφους του

(2013/5/EE)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 192 παράγραφος 1, σε συνδυασμό με το άρθρο 218 παράγραφος 6 στοιχείο α),

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (1),

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η σύμβαση για την προστασία της Μεσογείου θαλάσσης από τη ρύπανση, η οποία στη συνέχεια μετονομάστηκε σε σύμβαση για την Προστασία του Θαλάσσιου Περιβάλλοντος και των Παρακτίων Περιοχών της Μεσογείου (εν προκειμένω η σύμβαση της Βαρκελώνης) συνήφθη εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας με την απόφαση 77/585/ΕΟΚ του Συμβουλίου (2) ενώ με την απόφαση 1999/802/ΕΚ του Συμβουλίου (3) έγιναν δεκτές τροποποιήσεις της σύμβασης της Βαρκελώνης.
- (2) Σύμφωνα με το άρθρο 7 της σύμβασης της Βαρκελώνης, τα συμβαλλόμενα μέρη λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για την πρόληψη, τη μείωση, την καταπολέμηση και, στον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό, την εξάλειψη της ρύπανσης της περιοχής της Μεσογείου Θαλάσσης που προκύπτει από την εξερεύνηση και εκμετάλλευση της υφαλοκρηπίδας και του βυθού της θάλασσας και του υπεδάφους του.
- (3) Ένα από τα πρωτόκολλα της σύμβασης της Βαρκελώνης ασχολείται με την προστασία της Μεσογείου Θαλάσσης από τη ρύπανση που προκαλείται από την εξερεύνηση και εκμετάλλευση της υφαλοκρηπίδας και του βυθού και του υπεδάφους του (συνήθως αναφέρεται ως το «πρωτόκολλο Offshore»). Αυτό άρχισε να ισχύει στις 24 Μαρτίου 2011. Μέχρι σήμερα, το έχουν επικυρώσει η Αλβανία, η Τυνησία, το Μαρόκο, η Λιβύη, η Κύπρος και η Συρία. Επιπλέον της Κύπρου, ορισμένα άλλα κράτη μέλη που είναι συμβαλλόμενα μέρη στη σύμβαση της Βαρκελώνης έχουν ανακοινώσει προσφάτως την πρόθεσή τους να επικυρώσουν και το πρωτόκολλο.
- (4) Εκτιμάται ότι υπάρχουν άνω των 200 ενεργοί εξέδρες ανοικτής θαλάσσης στη Μεσόγειο, ενώ περισσότερες εγκαταστάσεις τελούν υπό εξέταση. Η εξερεύνηση υδρογονανθράκων και οι δραστηριότητες εκμετάλλευσης αναμένεται να αυξηθούν μετά την ανακάλυψη μεγάλων αποθεμάτων ορυκτών καυσίμων στη Μεσόγειο. Λόγω του ημίκλειστου χαρακτήρα και της ιδιαίτερης υδροδυναμικής της Μεσογείου Θαλάσσης, ένα ατύχημα του είδους που συνέβη στον Κόλπο του Μεξικού το 2010 θα μπορούσε να έχει άμεσες αρνητικές διασυστορικές συνέπειες στη μεσογειακή οικονομία και στα εύθραυστα θαλάσσια και παράκτια οικοσυστήματα. Είναι πιθανό ότι, μεσοπρόθεσμα, άλλοι ορυκτοί πόροι που περιέ-

χονται σε θαλάσσιες περιοχές μεγάλου βάθους, στον βυθό και στο υπέδαφος, θα αποτελέσουν το αντικείμενο δραστηριοτήτων εξερεύνησης και εκμετάλλευσης.

- (5) Η μη αποτελεσματική αντιμετώπιση των κινδύνων που προέρχονται από τις δραστηριότητες αυτές μπορεί να υποσκάψει σοβαρά τις προσπάθειες των κρατών μελών που υποχρεούνται να λάβουν τα αναγκαία μέτρα για την επίτευξη και τη διατήρηση καλής περιβαλλοντικής κατάστασης των θαλάσσιων υδάτων της Μεσογείου, όπως απαιτείται από την οδηγία 2008/56/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Ιουνίου 2008, περί πλαισίου κοινοτικής δράσης στο πεδίο της πολιτικής για το θαλάσσιο περιβάλλον [οδηγία-πλαίσιο για τη θαλάσσια στρατηγική (4)]. Επιπλέον, η λήψη των αναγκαίων μέτρων θα συνέβαλε να τηρηθούν οι δεσμεύσεις και υποχρεώσεις τις οποίες ανέλαβαν η Ιταλία, η Ελλάδα, η Ισπανία, η Γαλλία, η Σλοβενία, η Μάλτα, η Κύπρος και η ίδια η Ευρωπαϊκή Ένωση, ως συμβαλλόμενα μέρη στη σύμβαση της Βαρκελώνης.
- (6) Το πρωτόκολλο Offshore περιλαμβάνει ευρύ φάσμα διατάξεων, οι οποίες θα πρέπει να τεθούν σε εφαρμογή σε διάφορες διοικητικές βαθμίδες. Ενώ είναι σκόπιμο για την Ευρωπαϊκή Ένωση να λαμβάνει μέτρα ενίσχυσης της ασφάλειας των δραστηριοτήτων υπεράκτιας (offshore) εξερεύνησης και εκμετάλλευσης, συνεκτιμώντας, μεταξύ άλλων, την αυξημένη πιθανότητα διασυνοριακού χαρακτήρα των περισσότερων περιβαλλοντικών προβλημάτων που σχετίζονται με τέτοιες δραστηριότητες, τα κράτη μέλη και οι οικείες αρμόδιες αρχές θα έχουν την ευθύνη του σχεδιασμού και της εφαρμογής που προβλέπονται στο πρωτόκολλο Offshore.
- (7) Η ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Αντιμετωπίζοντας την πρόκληση για την ασφάλεια των υπεράκτιων δραστηριοτήτων» που εξεδόθη στις 12 Οκτωβρίου 2010, επισημαίνει την ανάγκη διεθνούς συνεργασίας για την προώθηση της υπεράκτιας ασφάλειας και των αντίστοιχων ικανοτήτων αντίδρασης σε παγκόσμιο επίπεδο, ενώ μια από τις σχετικές δράσεις είναι η εξερεύνηση των δυνατοτήτων των περιφερειακών συμβάσεων. Στην ανακοίνωση συνιστάται η εκ νέου δρομολόγηση, σε στενή συνεργασία με τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη, της διαδικασίας για τη θέση σε ισχύ του πρωτοκόλλου Offshore.
- (8) Το Συμβούλιο, στα από 3ης Δεκεμβρίου 2010 συμπεράσματά του για την ασφάλεια των υπεράκτιων δραστηριοτήτων εκμετάλλευσης κοιτασμάτων πετρελαίου και φυσικού αερίου, έχει δηλώσει ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη της πρέπει να εξακολουθήσουν να διαδραματίζουν εξέχοντα ρόλο στην προσπάθεια για την υιοθέτηση των υψηλότερων δυνατών προτύπων ασφαλείας στο πλαίσιο των διεθνών πρωτοβουλιών και φόρουμ, καθώς και της περιφερειακής συνεργασίας, όπως στην περιοχή της Μεσογείου, και καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αξιοποιήσουν στον μέγιστο δυνατό βαθμό τις υφιστάμενες διεθνείς συμβάσεις.

(1) Έγκριση της 20ής Νοεμβρίου 2012 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα).

(2) ΕΕ L 240 της 19.9.1977, σ. 1.

(3) ΕΕ L 322 της 14.12.1999, σ. 22.

(4) ΕΕ L 164 της 25.6.2008, σ. 19.

- (9) Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο ψήφισμά του της 13ης Σεπτεμβρίου 2011, υπογράμμισε τη σημασία της πλήρους θέσης σε ισχύ του μη επικυρωθέντος πρωτοκόλλου Offshore, με στόχο την προστασία από τη ρύπανση που προκύπτει από την εξερεύνηση και την εκμετάλλευση.
- (10) Ένας από τους στόχους της περιβαλλοντικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι η πρόωξη μέτρων σε διεθνές επίπεδο για την αντιμετώπιση των περιφερειακών περιβαλλοντικών προβλημάτων. Σε σχέση με το πρωτόκολλο Offshore, είναι ιδιαίτερα σημαντικό να συνεκτιμάται η ισχυρή πιθανότητα διασυννοριακών περιβαλλοντικών επιπτώσεων σε περίπτωση ατυχήματος σε μια ημίκλειστη θάλασσα, όπως η Μεσόγειος. Επομένως, είναι σκόπιμο να λάβει η Ευρωπαϊκή Ένωση όλα τα αναγκαία μέτρα για την υποστήριξη της ασφάλειας των υπεράκτιων δραστηριοτήτων εξερεύνησης και αξιοποίησης, καθώς και για την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος στη Μεσόγειο Θάλασσα.
- (11) Η Επιτροπή προτείνει επίσης την έκδοση κανονισμού σχετικά με την ασφάλεια των υπεράκτιων δραστηριοτήτων εξερεύνησης, εκμετάλλευσης και παραγωγής πετρελαίου και φυσικού αερίου (προτεινόμενος κανονισμός).
- (12) Το πρωτόκολλο Offshore αφορά έναν τομέα που καλύπτεται σε μεγάλο βαθμό από το δίκαιο της Ένωσης. Αυτό περιλαμβάνει, για παράδειγμα, στοιχεία όπως την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος, την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και την περιβαλλοντική ευθύνη. Με την επιφύλαξη της τελικής απόφασης των νομοθετών επί του προτεινόμενου κανονισμού, το πρωτόκολλο Offshore είναι, εξάλλου, συνεπές με τους στόχους του προτεινόμενου κανονισμού, συμπεριλαμβανομένης της αδειοδότησης, της εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και της τεχνικής και χρηματοοικονομικής ικανότητας των φορέων εκμετάλλευσης.
- (13) Είναι απαραίτητο να διασφαλιστεί στενή συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών και των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τόσο στη διαδικασία των διαπραγματεύσεων και της σύναψης, όσο και της εκπλήρωσης των αναληφθεισών υποχρεώσεων. Η εν λόγω υποχρέωση συνεργασίας απορρέει από την απαίτηση ενότητας κατά τη διεθνή εκπροσώπηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επομένως, τα κράτη μέλη της

Ευρωπαϊκής Ένωσης που αποτελούν συμβαλλόμενα μέρη στη σύμβαση της Βαρκελώνης και δεν έχουν ακόμη λάβει τα αναγκαία μέτρα στην κατεύθυνση αυτή, να ολοκληρώσουν τις διαδικασίες επικύρωσης ή προσχώρησης στο πρωτόκολλο Offshore.

- (14) Η Ένωση θα πρέπει κατά συνέπεια να προσχωρήσει στο πρωτόκολλο Offshore,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Εγκρίνεται εξ' ονόματος της Ένωσης η προσχώρηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πρωτόκολλο για την προστασία της Μεσογείου Θαλάσσης από τη ρύπανση που προκαλείται από την εξερεύνηση της υφαλοκρηπίδας και την εκμετάλλευση του θαλάσσιου βυθού και του υπεδάφους του.

Το κείμενο του πρωτοκόλλου Offshore επισυνάπτεται στην παρούσα απόφαση.

Άρθρο 2

Ο πρόεδρος του Συμβουλίου ορίζει το (τα) πρόσωπο(-α) που είναι εξουσιοδοτημένο(-α) να προβεί(-ούν), εξ' ονόματος της Ένωσης, στην κατάθεση του εγγράφου κυρώσεως στην κυβέρνηση της Ισπανίας που ενεργεί ως θεματοφύλακας, όπως προβλέπει το άρθρο 32 παράγραφος 2 του πρωτοκόλλου Offshore, προκειμένου να εκφραστεί η συναίνεση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη δέσμευσή της από αυτό⁽¹⁾.

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την ημέρα της έκδοσής της.

Βρυξέλλες, 17 Δεκεμβρίου 2012.

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
Σ. ΑΛΕΤΡΑΡΗΣ

⁽¹⁾ Η ημερομηνία έναρξης ισχύος του πρωτοκόλλου Offshore για την ΕΕ θα δημοσιευθεί στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* από τη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου.